

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΑΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΝ

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΙΣΤΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ

Του κ. ΧΡ. ΕΥΕΛΠΙΔΗ

Τὸ συνεργατικὸν κίνημα ἤρχισεν οὐσιαστικῶς εἰς τὴν Κύπρον ἀπὸ τοῦ 1917, ὅποτε ἰδρύθη ἡ πρώτη Συνεργατικὴ Πιστωτικὴ Ἑταιρεία, ἐνῶ ἡ σχετικὴ νομοθεσία χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1914. Ἐκτοτε παρῴσασε ἀλματώδεις προόδους καὶ τὸ 1958 ὑπῆρχον ἐγγεγραμμένα 890 πάσης μορφῆς πρωτοβάθμιοι συνεργατικαὶ ἑταιρεῖαι, ἐξ ὧν 470 πιστωτικαί, 31 συνεργατικὰ ταμιευτήρια, 12 συνεργατικὰ διαθέσεως προϊόντων, 317 συνεργατικὰ παντοπωλεῖα κλπ. Αἱ συνεργατικαὶ αὗται ἠριθμοῦν 146.000 μέλη, εἰχον ἰσχύος 3.825.000 καταθέσεις καὶ ἰσχύος 1.000.000 περίπου ἀποθεματικὰ κεφάλαια. Ἐφ' ὅσον αἱ τοπικαὶ συνεργατικαὶ δὲν δύνανται νὰ καλύψουν τὰς ἀνάγκας τῶν μελῶν τῶν ἐκ τῶν εἰς αὐτὰς καταθέσεων, προσφεύγουσιν εἰς τὴν Συνεργατικὴν Κεντρικὴν Τράπεζαν, ἡ ὅποια ἰδρύθη τὸ 1937 ὡς δευτεροβάθμιος συνεργατικὴ ὀργάνωσις. Μέλη αὐτῆς εἶναι μόνον συνεργατικαὶ ἑταιρεῖαι ἐγγεγραμμένα βίσι τοῦ Νόμου. Σκοπὸς τῆς Συνεργατικῆς Κεντρικῆς Τραπέζης εἶναι ἡ ἀποδοχὴ καταθέσεων ἀπὸ συνεργατικῶν ἑταιρειῶν μέλη αὐτῆς ἢ μὴ, ἡ χορηγίσις βραχυπρόθεσμων καὶ μεσοπρόθεσμων δανείων εἰς τὰ μέλη τῆς, καθὼς καὶ ἡ προμήθεισις εἰς αὐτὰ λιπασμάτων, γεωργικῶν φαρμάκων, πατατοσπόρου καὶ ἄλλων γεωργικῶν χρεωδῶν. Ἐπειδὴ τὰ ἐγγραφέντα κεφάλαια ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς δὲν εἶναι ἐπαρκῆ, ἰσχύος 5.000, ἐξ ὧν κατεβλήθησιν ἰσχύος 3.245, ἡ Τράπεζα αὐτῆ, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν τῆς, κατέφυγεν εἰς τὴν Τράπεζαν Μπάρκλεϋς, μετὰ τῆς ὁποίας συνεργάζεται στενωδῶς ἀπὸ τῆς ἰδρυσεως τῆς.

Ἡ Συνεργατικὴ Τράπεζα περιελάμβανε 477 συνεργατικὰς ὡς μέλη, εἰς τὸ τέλος τοῦ 1958, εἶχε καταθέσεις ἰσχύος 2.175.000, ἐχορήγησεν εἰς αὐτὰς δάνεια ἰσχύος 1.654.000 καὶ ἐχορηγίτισεν ἀποθεματικὸν κεφάλαιον ἰσχύος 454.000. Σήμερον ὁμοῦ ἀπεφασίσθη ὁ διαχωρισμὸς ἐξ αὐτῆς τῶν τουργικῶν συνεργατικῶν ἑταιρειῶν, πρὸς ἰδρύσιν ἰδίας αὐτῶν Τραπέζης. Μέχρι τῆς 30. Ἀπριλίου 1959 αἱ 121 τουρκικαὶ συνεργατικαὶ ἑταιρεῖαι, μέλη τῆς Συνεργατικῆς Κεντρικῆς Τραπέζης, εἰχον εἰς αὐτὴν καταθέσεις ἰσχύος 129.641, δηλαδὴ τὰ 7 ο) τοῦ συνόλου, καὶ εἰχον λάβει δάνεια ἰσχύος 538.162, δηλ. τὰ 28 ο) τοῦ περίπου τοῦ συνόλου. Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἔδωκε ἰσχύος 500.000 πρὸς κάλυψιν τοῦ ὡς ἄνω παθητικοῦ. Ζήτημα θὰ γεννηθῆ διὰ τὴν διανομὴν τοῦ ἀποθεματικοῦ. Πάντως ὁμοῦ ὁ χωρισμὸς οὗτος οὐδένα θὰ ἐπιφέρῃ κλονισμὸν εἰς τὴν Συνεργατικὴν Κεντρικὴν Τράπεζαν, ἡ ὅποια θὰ δύναται νὰ ἐξυπηρετῆ καλύτερον τοῦς Ἕλληνας γεωργούς.

Ἡ ἀνάγκη τῶν γεωργῶν εἰς βραχυπρόθεσμα δάνεια (καλλιεργητικὰ δαπάναι καὶ ἐξοδα συντηρήσεως), ἐνίοτε εἰς μεσοπρόθεσμα (ἀγορὰ μηχανῶν καὶ ζώων) καὶ ὅπως ἐξαιρετικῶς εἰς μακροπρόθεσμα τοιαῦτα (ἀγορὰ γῆς καὶ βελτιώσεις αὐτῆς, φυτεῖαι). Συχνὰ γίνεται χρησιμοποίησις βραχυπρόθεσμων πιστώσεων πρὸς ἐξυπηρέτησιν μακροπρόθεσμων γεωργικῶν σκοπῶν. Τοῦτο ὁμοῦ φέρει, κατὰ κανόνα, τὸν δανειζόμενον εἰς δυσκόλον θέσιν διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ὀφειλῆς του.

Αἱ συνεργατικαὶ πιστωτικαὶ ἑταιρεῖαι εἶναι ἀπεριόριστον εὐθύνῃς. Δανείζουσι συνήθως εἰς τὰ μέλη τῶν με τὸκοῦν 6 ἕως 7%, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἔχουν χρηματικὴν ἐπάρκειαν καὶ με 4-5%. Τὰ κέρδη τῶν συνισταντῶν κυρίως ἐκ τῆς διαφορᾶς τοῦ πληρωτέου ἀπὸ τὸν εἰσπρακτέον τὸκοῦν καὶ δὲν διανέμονται εἰς τὰ μέλη ἀλλὰ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν δημιουργίαν ἀποθεματικοῦ. Αἱ συνεργατικαὶ αὗται ἔχουν ὀρίσει ὄριον δανεισμοῦ κατὰ μέλος τῶν 100 ἕως 300 ἰσχύος τὸ ἀνώτατον. Τοῦτο ἀποβαίνει δεσμευτικὸν διὰ πολλοῦς γεωργούς, οἱ ὅποιοι ἔχουν μεγαλυτέρας ἀνάγκας, εἴτε παγίως, εἴτε κυρίως κατὰ πε-